ISSN 1995-6134

УДК 351.74
С.І. ХАЛИМОН, канд. юрид. наук, Чернігівський юридичний коледж Державної пенітенціарної служби України

СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБКИ ПРОБЛЕМ КОНФІДЕНЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ОРГАНАХ І УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ

Ключові слова: *наукова розробка, конфіденційне співробітництво, органи і установи виконання покарань, оперативно-розшукова діяльність*

Комплексне та всебічне вивчення теоретичних і прикладних засад конфіденційного співробітництва в органах і установах виконання покарань зумовлює необхідність аналізу стану її наукової розробки як вітчизняними, так і зарубіжними вченими, які проводили свої дослідження у цій галузі. Такий аналіз дозволяє узагальнити досягнуті в цій сфері результати та визначити напрями удосконалення діяльності оперативних підрозділів органів і установ виконання покарань.

Огляд стану наукової розробки вимагає ознайомлення з літературою з цього питання щонайменше за трьома напрямами: 1) дослідження конфіденційного співробітництва у працях, присвячених вказаній проблемі у період перебування системи виконання покарань у віданні Міністерства внутрішніх справ (далі – МВС); 2) дослідження конфіденційного співробітництва у працях, присвячених висвітленню загальних засад конфіденційного співробітництва з різними суб'єктами оперативно-розшукової діяльності; 3) дослідження конфіденційного співробітництва у працях, присвячених вказаній проблемі після відокремлення системи виконання покарань від МВС.

З метою найбільш глибокого аналізу наукової літератури з означеної проблеми нами обрано хронологічний принцип викладу матеріалу, який дозволить висвітлити основні наукові погляди на проблему конфіденційного співробітництва.

Історичні процеси становлення та розвитку конфіденційного співробітництва з правоохоронними органами розглядалися у публікаціях О.М. Бандурки, О.М. Піджаренко [1, 2], В.Є. Тарасенка, Р.В. Тарасенка [3], О.В. Шахматова [4], О.М. Ярмиша, І.О. Воронова [5] та ін. Аналіз історичних аспектів становлення та розвитку конфіденційного співробітництва в органах і установах виконання покарань нами здійснено у попередніх публікаціях [6, с.215–224]. У зв'язку цим вважаємо за доцільне провести більш глибокий аналіз наукових праць, присвячених конфіденційному співробітництву з оперативними підрозділами правоохоронних органів в цілому та в органах і установах виконання покарань зокрема.

Дослідженню теоретичних і правових проблем оперативної розробки в слідчих ізоляторах присвячено навчальний посібник, підготовлений В.В. Голубцем на основі власного дисертаційного дослідження в перші роки незалежності України (1993 р.) [7]. Автор на основі вивчення історичних аспектів діяльності оперативних підрозділів у слідчих ізоляторах здійснив теоретичне узагальнення діючого на той час законодавства у сфері оперативно-розшукової діяльності, здійснив спробу розробки науково обґрунтованих рекомендацій і пропозицій з підвищення ефективності діяльності з розкриття злочинів в умовах слідчих ізоляторів.

Аналізуючи правові основи та правову регламентацію оперативної розробки в слідчих ізоляторах, В.В. Голубець звертає увагу, що з'ясування даного питання є однією із важливих проблем, адже вона помітно відстає від потреб практики, що у свою чергу породжує різноманітні прорахунки в оперативно-розшуковій діяльності, порушення законності тощо [7, с.23]. На жаль, доводиться констатувати, що за минулі 20 років ситуація з правовою регламентацією оперативно-розшукової діяльності в органах і установах виконання покарань не змінилася у кращий бік, незважаючи на наявність наукових розвідок у сфері

ISSN 1995-6134

оперативно-розшукової діяльності, здійснених протягом останніх 10 років.

Автор, досліджуючи нормативно-правові акти з питань правового регулювання оперативної розробки, зазначає, що в різні історичні періоди існування органів внутрішніх справ (до 1992 р.) оперативно-розшукова діяльність регламентувалася відомчими нормативно-правовими актами. Пальма першості у нормотворенні належала МВС СРСР, яке переслідувало мету видання нормативно-правових актів єдиного зразка, незважаючи на специфіку оперативної роботи різних оперативних підрозділів (транспортної міліції, слідчих ізоляторів, установ виконання покарань тощо), що призводило до ігнорування існуючих національних, культурних особливостей діяльності органів внутрішніх справ і оперативних апаратів різних регіонів та республік, а також різницю реальної криміногенної ситуації [7, с.46].

Автор дослідив специфічні особливості оперативної розробки, яка здійснюється в умовах слідчого ізолятора. Детально висвітлено психологічні проблеми роботи негласного співробітника в умовах камерного тримання, надано низку рекомендацій з відбору кандидатів на участь у розробці і встановлення психологічного контакту у негласного співробітника із розроблюваною особою [7, с.92–112].

Приділена увага організації та тактиці введення негласного співробітника у розробку в умовах слідчого ізолятора. На основі вивчення практики діяльності оперативних підрозділів слідчих ізоляторів В.В. Голубець пропонує найефективніші способи введення агентів в розробку та способи поведінки під час розробки [7, с.134–138].

Погоджуємось з автором, що значна частина проблем підвищення ефективності діяльності слідчих ізоляторів по боротьбі зі злочинністю не увійшли до навчального посібника або ж глибоко не досліджені, деякі лише намічені і потребують подальшого наукового розв'язання.

Не можемо обійти увагою й дисертаційне дослідження Н.Є. Філіпенко щодо конфіденційного співробітництва із засудженими жінками у процесі профілактики правопорушень серед жінок, які відбувають кримінальне покарання [8]. Авторка досліджувала діяльність оперативних апаратів кримінально-виконавчої системи з профілактики правопорушень в установах виконання покарань для жінок.

Н.Є. Філіпенко на основі проведеного дослідження сформульовано авторське визначення оперативно-розшукової профілактики правопорушень, що вчиняються жінками у пенітенціарних установах, визначено її сутність і місце в системі оперативних, режимних, виховних та інших заходів у місцях позбавлення волі. Подано класифікацію основних причин та умов, що сприяють вчиненню правопорушень засудженими жінками, поняття оперативно-розшукової інформації та визначено її місце і роль у здійсненні профілактики правопорушень у пенітенціарних установ. Обґрунтовано класифікацію об'єктів оперативно-профілактичного впливу, надано науково обґрунтовані рекомендації щодо підвищення результативності використання негласних співробітників для виявлення та профілактичного впливу на осіб, схильних до вчинення правопорушень або злочинів. Визначено перспективні шляхи підвищення рівня діяльності оперативних підрозділів установ виконання покарань щодо профілактики правопорушень серед засуджених жінок [8, с.4–6].

Однак слід зазначити, що в роботі Н.Є. Філіпенко практично не висвітлені проблеми удосконалення конфіденційного співробітництва з оперативними підрозділами органів і установ виконання покарань, соціально-правової необхідності конфіденційного співробітництва, а також необхідно пам'ятати, що вказана робота виконувалась, спираючись на застарілу нормативно-правову базу та дещо в інших соціально-економічних умовах.

Однією з нечисленних наукових праць з проблем організації оперативно-розшукової діяльності в органах і установах виконання покарань є кандидатська дисертація В.П. Захарова на тему «Проблеми діяльності оперативних підрозділів кримінально-виконавчої системи щодо боротьби зі злочинністю (за матеріалами Державного департаменту Укра-

ISSN 1995-6134

їни з питань виконання покарань)» [9], виконана у 2001 р. В.П. Захаров констатує, що організація оперативно-розшукової діяльності у кримінально-виконавчій системі не відповідає сучасним вимогам [9, с.100]. Протягом більше ніж 12 років ситуація з організацією оперативно-розшукової діяльності в органах і установах виконання покарань, на жаль, не змінилась на краще, що підкреслює необхідність наукових розвідок у цій сфері.

Заслуговує на увагу пропозиція автора щодо організації у кримінально-виконавчій системі методичного центру та дослідницької лабораторії з проблем оперативно-розшукової діяльності [9, с.112]. Сподіваємось, що така пропозиція, хоча із запізненням, але все ж таки буде реалізована у найближчі роки, і в межах наукового центру Інституту кримінально-виконавчої служби буде створено лабораторію з проблем організації оперативно-розшукової діяльності.

Процес залучення такого негласного апарату, на думку автора, є одним із найбільш складних моментів розробки. Підсумовуючи викладене в дисертації, автор пропонує перспективну модель розвитку оперативних підрозділів органів і установ виконання покарань. Враховуючи час, який минув після захисту дисертації, можемо зауважити, що розвиток оперативних підрозділів органів і установ виконання покарань пішов за першою моделлю – залишення оперативних підрозділів у структурі пенітенціарної системи з нормативним закріпленням загальних основ взаємовідносин з іншими правоохоронними органами [9, с.196].

Значний інтерес для висвітлення досліджуваної проблеми становить докторська дисертація О.В. Шахматова «Агентурна робота в оперативно-розшуковій діяльності (теоретико-правове дослідження російського досвіду)» (2005 р.) [4]. Робота О.В. Шахматова складається з чотирьох розділів, які структурно побудовані у сімнадцять підрозділів. Перший розділ дослідження присвячений дослідженню історичних аспектів становлення і розвитку правового регулювання агентурної роботи в Росії.

У другому розділі О.В. Шахматов здійснив спробу аналізу правового регулювання російським законодавством сприяння громадян органам, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, на сучасному етапі (1991–2005 рр.). Автор дослідив поняття і сутність сприяння громадян органам, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, дійшовши до висновку, що питання залучення громадян до сприяння органам, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, є надзвичайно важливими в сучасних умовах протидії зростанню злочинним проявам, але недостатньо науково розробленими і врегульованими на законодавчому рівні [4, с.158]. У наступному підрозділі автор дослідив особливості конфіденційного сприяння громадян підрозділам, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, зазначивши, що агентурний метод є формою реалізації права органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, на залучення до підготовки і проведення оперативно-розшукових заходів окремих осіб на конфіденційній основі, а громадяни мають можливість використовувати право на захист своїх прав від злочинних посягань [4, с.390]. У дисертації також досліджуються морально-правові питання залучення громадян до конфіденційного співробітництва. Проаналізовано моральні проблеми агентурної роботи, на основі чого робиться висновок, що в роботі органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, виникає значна кількість проблем як правового, так і морального характеру, особливо у процесі конфіденційного співробітництва. Вирішити їх багато в чому допомагає професійна етика оперативно-розшукової діяльності [4, с.245].

До певної міри О.В. Шахматов дослідив проблеми соціально-правового захисту осіб, які надають допомогу підрозділам, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, звернувши увагу на те, що проблеми правового і соціального захисту особи у сфері правоохоронної діяльності постають досить гостро, перш за все, стосовно осіб, які сприяють органам, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність [4, с.265–266].

ISSN 1995-6134

Незважаючи на те, що проаналізована праця виконана на нормативно-правовій базі Російської Федерації, а також переважно на досвіді діяльності оперативних підрозділів органів внутрішніх справ, вона слугує теоретичним підґрунтям для формування теорії конфіденційного співробітництва в органах і установах виконання покарань.

Досить помітною для висвітлення проблем конфіденційного співробітництва, на думку автора, є колективна монографія «Використання конфіденційної допомоги громадян у боротьбі зі злочинами: погляд сьогодення» (В.Ф. Усенко, В.А. Некрасов, В.Я. Мацюк, 2007 р.) [10], яка присвячена висвітленню теоретичних, нормативно-правових, методологічних, тактичних та організаційних аспектів встановлення, здійснення та припинення конфіденційного співробітництва, керівництва негласним апаратом. Головну теоретичну базу роботи склали відкриті наукові видання вітчизняних та закордонних учених, історичні документи, діюча законодавча база, яка регулює оперативно-розшукову діяльність, власні дослідження авторів.

Принагідно необхідно відзначити, що запропоновані авторами монографії способи розстановки негласного апарату в переважній більшості не можуть бути застосовані в умовах позбавлення волі у зв'язку зі специфічними особливостями негласної роботи оперативних підрозділів органів і установ виконання покарань, хоча і можуть слугувати вихідними положеннями для побудови ефективної науково обґрунтованої схеми розстановки негласних джерел у місцях позбавлення волі. Привертає увагу простота викладу матеріалу, що дає змогу отриману інформацію використовувати у практичній діяльності оперативних працівників.

Детальне вивчення зазначеної монографії підтверджує, що вона надає уявлення про історію виникнення та розвитку конфіденційного співробітництва, важливість зазначеної діяльності для боротьби зі злочинністю, розкриває основі етапи залучення конфідентів, а також сприятиме практичним працівникам при організації негласної роботи. Незважаючи на цілком позитивну характеристику монографії, необхідно відзначити, що основна частина матеріалу заснована на нормативно-правових актах, які втратили чинність, або мають відношення до діяльності оперативних підрозділів органів внутрішніх справ, або ж податкової міліції. Значна частина проблем, які виникають у діяльності оперативних підрозділів, залишились поза увагою авторів у зв'язку з обмеженнями, які викликані наявністю державної таємниці.

Також привертає увагу колективна монографія В.Є. Тарасенка, Р.В. Тарасенка «Інститут конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковому праві» (2009 р.) [3]. У роботі досліджується історична ретроспектива зародження співробітництва громадян з органами державної влади в інтересах боротьби зі злочинністю, історичні питання становлення правового інституту конфіденційного співробітництва. Розглядаються правові засади здійснення конфіденційного співробітництва осіб з оперативними підрозділами в сучасних умовах, їх місце та значущість у правовій системі боротьби зі злочинністю, виділяються напрями подальшого врегулювання зазначеного інституту. Значну увагу приділено етичним питанням інституту конфіденційного співробітництва, а також правовідносинам, що виникають при здійсненні такого співробітництва.

Окрім історичних аспектів конфіденційного співробітництва, у монографії здійснена спроба аналізу етичних питань інституту конфіденційного співробітництва.

Цікавою видається теза, що декларування повної відповідності інституту конфіденційного співробітництва принципам і нормам суспільної моралі явно є спрощенням даного аспекту. Для загальної моралі неприйнятні такі засоби досягнення мети, як брехня, обман, зрада та ін. У той же час добре відомо, що здійснюючи відповідні заходи, співробітник міліції іноді користується методом примусу і навіть насильства (наприклад, при затриманні злочинця), дезінформує особу, що розробляється, морально маскується сам або

ISSN 1995-6134

спонукає до цього іншу людину – конфіденційного співробітника тощо [3, с.58].

У наступних підрозділах монографії здійснено спробу визначення пріоритетних напрямів подальшого удосконалення інституту конфіденційного співробітництва, до яких авторський колектив відносить: проблеми державного захисту конфідентів у кримінальному судочинстві; правові аспекти захисту персональних даних при здійсненні конфіденційного співробітництва; вікові питання конфіденційного співробітництва; дотримання прав людини та громадянина при здійсненні конфіденційного співробітництва; проблемні питання соціального захисту конфіденційного співробітництва.

Проте, незважаючи на глибину та високу наукову цінність публікації, ми вимушені констатувати, що авторський колектив не мав можливості глибоко дослідити всі аспекти конфіденційного співробітництва у зв'язку з тим, що переважна більшість проблемних питань носять характер державної таємниці і не могли знайти свого висвітлення у відкритій публікації, що у подальшому буде здійснено в рамках нашої докторської дисертації. 2011 р. В.Є. Тарасенко захистив докторську дисертація на тему «Окрема теорія агентурного методу оперативно-розшукової діяльності органів внутрішніх справ України» [11]. Аналіз даного наукового доробку дає підстави стверджувати, що вказана праця становить значний інтерес для теорії та практики конфіденційного співробітництва.

Разом із тим, згадані вище та інші навчальні, науково-популярні та навчально-методичні праці тією чи іншою мірою стосуються проблем організації і здійснення конфіденційного співробітництва загалом або конкретного правоохоронного органу – МВС.

Таким чином, слід зазначити, що наукові розвідки поіменованих вище авторів можуть бути використані лише під певним кутом зору. І навіть не тому, що вони виконані у минулому та позаминулому століттях і їхня емпірична основа застаріла, але, головним чином, тому, що вони відповідно до методологічних підходів того часу присвячені, передусім, аналізу законодавства, яке регламентувало діяльність оперативних підрозділів органів внутрішніх справ без урахування специфіки діяльності конфідентів в умовах ізоляції.

Не можна обійти увагою монографію, підготовлену авторським колективом відомих учених та практиків – І.Г. Багатирьовим, О.М. Джужою, М.П. Ільтяєм «Оперативно-розшукова діяльність в установах виконання покарань» (2009 р.) [12].

У монографії на основі чинного законодавства, теоретичних положень та аналізу практики діяльності оперативних підрозділів установ виконання покарань вперше розглядаються питання оперативно-розшукової діяльності в установах виконання покарань. Надано загальну характеристику оперативно-розшукової діяльності в установах виконання покарань, визначається її поняття, завдання і принципи. Досліджується правове регулювання оперативно-розшукової діяльності в установах виконання покарань, правовий і соціальний захист персоналу оперативних підрозділів установ виконання покарань. Особлива увага в монографії приділена питанням специфіки оперативно-розшукової діяльності в установах виконання покарань, проблемам взаємодії оперативних підрозділів органів внутрішніх справ і Державної кримінально-виконавчої служби України щодо здійснення оперативно-розшукової діяльності, аналізується діяльність оперативних підрозділів установ виконання покарань щодо виявлення осіб, схильних до вчинення злочинів. Враховуючи, що монографія підготовлена на основі відкритих джерел, у ній не розглядаються проблеми конфіденційного співробітництва в органах і установах виконання покарань.

Заслуговує на увагу одна з останніх доробок у сфері оперативно-розшукової діяльності органів і установ виконання покарань – кандидатська дисертація І.П. Баглая на тему «Організаційні засади оперативно-розшукової діяльності в установах виконання покарань» (2012 р.) [13].

Основна увага в роботі присвячена комплексному аналізу актуальних питань органі-

ISSN 1995-6134

зації оперативно-розшукової діяльності в установах виконання покарань. Здійснено історико-правовий аналіз становлення та розвитку оперативно-розшукової діяльності в установах виконання покарань. Досліджено поняття, функції, завдання та принципи організації оперативно-розшукової діяльності в установах виконання покарань. Запропоновано визначення таких основних понять як оперативно-розшукова діяльність в установах виконання покарань, прокурорський нагляд, відомчий контроль, фінансове забезпечення оперативно-розшукової діяльності в установах виконання покарань. Сформульовано пропозиції, спрямовані на удосконалення чинного оперативно-розшукового законодавства, зокрема щодо удосконалення системи підстав проведення оперативно-розшукових заходів, продовження термінів ведення оперативно-розшукових справ в установах виконання покарань.

Сьогодні це єдина наукова робота, у якій приділена увага аналізу негласної роботи в установах виконання покарань, хоча і не в повному обсязі, адже обсяг кандидатської дисертації та завдання, які ставив перед собою її автор, не в змозі вирішити всі проблемні питання конфіденційного співробітництва в органах і установах виконання покарань.

Аналіз наукових праць і наведених точок зору фахівців щодо проблемних питань конфіденційного співробітництва в органах і установах виконання покарань свідчить про те, що проведені дослідження стосувались в основному лише окремих (хоча, безперечно, і важливих) питань діяльності оперативних підрозділів як органів внутрішніх справ, так і органів та установ виконання покарань.

З урахуванням сучасних реалій вважаємо, що основними напрямами подальших теоретичних досліджень указаної проблеми повинні стати:

– формування теоретико-методологічних засад дослідження конфіденційного співробітництва в органах і установах виконання покарань;

– визначення основних правових засад конфіденційного співробітництва в органах і установах виконання покарань;

– аналіз принципів конфіденційного співробітництва в органах і установах виконання покарань;

– доведення соціально-правової необхідності залучення громадян до конфіденційного співробітництва в органах і установах виконання покарань;

– визначення основних морально-етичних проблем конфіденційного співробітництва в органах і установах виконання покарань;

– дослідження соціально-психологічної характеристики конфідентів в органах і установах виконання покарань та основних проблем навчання й виховання конфідентів;

– визначення особливостей формування професійних якостей у оперативних співробітників, які здійснюють конфіденційне співробітництво в органах і установах виконання покарань;

– дослідження проблем правового регулювання соціально-правового, матеріального і фінансового забезпечення конфідентів в органах і установах виконання покарань;

– визначення шляхів підвищення ефективності використання конфідентів в органах і установах виконання покарань у боротьбі зі злочинністю;

– дослідження особливостей конфіденційного співробітництва в умовах слідчого ізолятора.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пиджаренко А. История и тайны уголовного и политического сыска / Пиджаренко А. – К., 1994. – 399 с.

2. Криминальный сыск Киева во II пол. XIX – нач. XX вв. – К., 2006. – 391 с.

3. Тарасенко В. Є. Інститут конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковому праві : монографія / В. Є. Тарасенко, Р. В. Тарасенко. – Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2009. – 176 с.

4. Шахматов А. В. Агентурная работа в оперативно-розыскной деятельности (теоретико-правовое исследование российского опыта): дис. … доктора юрид. наук : 12.00.09 /

ISSN 1995-6134

Шахматов Александр Владимирович. – СПб., 2005. – 438 с.

5. Воронов І. О. Історичний зв'язок розвідки з оперативно-розшуковою діяльність / І. О. Воронов // Південноукраїнський правничий часопис. – 2009. – № 2. – С. 235–238.

6. Халимон С. І. Історико-правові аспекти становлення та розвитку оперативно-розшукової діяльності в органах і установах виконання покарань (XIV–XX ст.) / С. І. Халимон // Науковий вісник Дніпропетровськ. держ. ун-ту внутр. справ. – 2008. – № 4 (40). – С. 215–224.

7. Голубец В. В. Оперативная разработка в следственных изоляторах : учеб. пособие. – К. : Изд-во Укр. акад. внутр. дел, 1993. – 151 с.

8. Філіпенко Н. Є. Діяльність оперативних підрозділів щодо профілактики правопорушень серед жінок, які відбувають кримінальне покарання : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 21.07.04 «Оперативно-розшукова діяльність» / Н. Є. Філіпенко. – Х., 2001. – 16 с.

9. Захаров В. П. Проблеми діяльності оперативних підрозділів кримінально-виконавчої системи щодо боротьби зі злочинністю (за матеріалами Державного департаменту України з питань виконання покарань): дис. ... кандидата юрид. наук : 21.07.04 / Захаров Василь Павлович. – Х., 2001. – 275 с.

10. Усенко В. Ф. Використання конфіденційної допомоги громадян у боротьбі зі злочинами : погляд сьогодення : монографія / Усенко В. Ф., Некрасов В. А., Мацюк В. Я. – К. : КНТ, 2007. – 204 с.

11. Тарасенко В. Є. Окрема теорія агентурного методу оперативно-розшукової діяльності органів внутрішніх справ України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / В. Є. Тарасенко. – Одеса, 2011. – 40 с.

12. Богатирьов І. Г. Оперативно-розшукова діяльність в установах виконання покарань : монографія / Богатирьов І. Г., Джужа О. М., Ільтяй М. П. – Д. : РВВ Дніпропетровськ. ун-т внутр. справ, 2009. – 188 с.

13. Баглай І. П. Організаційно-правові засади оперативно-розшукової діяльності в установах виконання покарань: дис. кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Баглай Іван Петрович. – К., 2012. – 240 с.

Халимон С. І. Стан наукової розробки проблем конфіденційного співробітництва в органах і установах виконання покарань / С. І. Халимон // Форум права. – 2012. – № 3. – С. 789–795 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2012-3/12xciuvp.pdf

Розглянуто сучасний стан наукової розробки проблем конфіденційного співробітництва в органах і установах виконання покарань та найбільш актуальні напрями наукових досліджень у даній сфері.

***

Халимон С.И. Состояние научной разработки проблем конфиденциального сотрудничества в органах и учреждениях исполнения наказаний

Рассмотрено современное состояние научной разработки проблем конфиденциального сотрудничества в органах и учреждениях исполнения наказаний и наиболее актуальные направления научных исследований в данной сфере.

***

Halymon S.I. State of Scientific Research of Problems of Confidential Co-Operation Agencies in Penal Institutions

To the current state of scientific research of problems of confidential co-operation agencies in penal institutions and the most urgent aims of research in this area is dedicated.